

Coses que passen

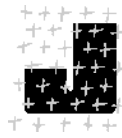
D a v i d D u r a n

Bullent Edicions

1. UNA D'HOMENETS

o ja no sóc un nen. M'ho va dir el professor de llengua els primers dies de curs, a l'institut. «Heu deixat de ser nens i nenes i ja sou joves», va sentenciar. Me'n recordo perfectament perquè de primer em va semblar que l'home es creia un màgic, o un encantador, capaç de transformar a qui se li posi pel davant. Però després el missatge em va anar agradant. Havia perdut, segons ell, la condició de nen, així com per encanteri i de sobte. Una condició –o un estatus, com diria el Lluís de socials– que té alguns avantatges, però molts inconvenients.

Després de reflexionar-hi una mica, perquè tampoc no hem de prendre molt a pit tot allò que els *profes* diuen, vaig començar a pensar en les conseqüències que això de fer-se gran té en la vida d'un. Al migdia, de camí cap a casa, vaig improvisar una petita taula reivindicativa a la qual la meva nova condició de jove em donava perfectament dret.

–Mama, a l'institut m'han dit que ja no sóc un nen, sóc un home –vaig dir tractant d'impressio-

nar– així és que he d'anunciar-te que a partir d'ara seré jo qui decideixi quan m'he de tallar els cabells; veuré més pel·lícules al vespre; sentiré música a tot volum; arribaré més tard els caps de setmana; rebré una assignació setmanal més generosa, vull dir més peles...

–Prou! –va fer ma mare, visiblement contrariada–. Ja fa temps que t'ho dic jo que ets un home-net –«home-net» va dir–. I per això has de ser més responsable i fer les tasques de casa que et toquen, com la Marta –la Marta és la meva germana–. Així és que vés-te'n a l'habitació i fes-te immediatament el llit.

–Però mama...

–El llit fet i l'habitació endreçada, que d'home se n'és per a tot!

Vaig girar cua i quan estava tancant la porta vaig sentir que deia:

–De tota manera el papa i jo parlarem d'això que em comentaves...

–Gràcies mama! –em vaig girar content.

–Suposo que el papa no tindrà cap inconvenient perquè vagis amb ell a treballar els dissabtes. Com els homes! –va acabar de dir abans de començar a riure.

Vaig tancar-me a l'habitació força empipat. Vaig passar la balda perquè ningú no em molestés i em vaig estirar sobre el llit –desfet encara del matí–

sense llevar-me les sabatilles, com a petit acte de protesta.

La meva situació era terrible: tan bon punt havia començat a reclamar els meus drets de jove, i ja em recordaven els meus deures! I això que no m'havien deixat temps de parlar de la consola, ni de la roba, ni de les noies, ni de l'arracada, ni de l'equip de música... Ni tampoc d'una cosa essencial i de màxima importància per a mi: el dret a no ser enredat.

No crec que els meus pares m'enganyessin més a mi que el que enreden altres pares als seus fills. Vull dir que no penso que els meus pares siguin especialment mentiders. Més aviat és una característica dels vells, dels adults, de l'espècie humana.

Efectivament, a la canalla ens enreden de mala manera. Ho he pogut comprovar en mi mateix, en alguns amics i veïns i, sobretot, en la meva germana petita. Per fortuna, la meva experiència ha servit per a alliberar la Marta d'algunes d'aquestes enganyifes, l'última de les quals va ser la bola aquesta dels reis: tots els grans, obsessionats a fer creure a la mainada que els Reis d'Orient existeixen i que et porten ells els regals... És indignant! Ah, i a sobre, els pares em van renyar perquè vaig desvelar el secret a la Marta! Increïble.

I de ben petit, per Nadal, tot allò del *cagatió*. Quina manera d'aixecar-te la camisa! Ara com a home, o com a homenet si voleu, sento una mica

de vergonya. Com podia empassar-me que d'aquell tronc en sortissin tantes i tantes joguines? Perquè jo n'estava plenament convençut i era dels qui cantaven amb fe i picaven fort amb el pal.

Sí, realment els nens i nenes estem –estan, millor dit des d'avui– sotmesos a mentides permanents i constants. Durant força temps, vaig creure que els meus pares m'havien trobat sota un cep i fins i tot m'havia arribat a imaginar de quina vinya. Un altre nen, en Marià, em va haver d'aclarir les coses. Van haver de passar uns quants anys fins que un adult –la Rosa de naturals, en la unitat de sexualitat– ho va confirmar. Per què no dir la veritat des del principi? No és millor néixer que aparèixer sota el raïm?

Però no, els adults es mantenen fermes a mentir a la canalla i ho fan amb tota complicitat, s'hi ajuden entre ells. I els nens piquen com passerells. El pare sempre em deia que dins la ràdio hi havia uns homenets petits que feien les veus. Us imagineu una animalada més gran? Doncs m'ho ha anat dient fins de ben grandet, suposo que també de broma. Vaig haver de parlar de Marconi al pare per donar-li a entendre que allò era impossible i que a mi no me la fotia. Però us he de confessar que coses com aquestes te les pots acabar creient: és possible que no hagués espatllat mai la ràdio de casa per por de no fer mal la família que hi habitava dins.

Recordo un cop, per exemple, en un restaurant,

que la mare m'insistia:

–Acabà't tot el plat que, si no, aquell senyor –assenyalava el cambrer– s'enfadarà.

Quan va venir el cambrer, a recollir plats i coberts, ma mare li va preguntar:

–Oi que s'enfadarà si el nen no s'acaba aquest trosset de carn?

–I tant! –va respondre ell–. Als nens que no s'acaben el plat els tallem una orella! –i va fer un gest amb un ganivet que duia a la mà.

Vaig engolir la carn de cop i vaig deixar el plat net com una patena. Per si de cas. Temps després em vaig adonar que va ser una altra falòrnia, feta per adults d'una manera improvisada, sense preparació.

I és que els adults discuteixen entre ells per moltes coses, per quasi tot, però estan perfectament d'acord quan es tracta d'ensarronar els infants. I per millor adobar, s'empipen quan nosaltres diem alguna mentida, sempre de menys calibre que les d'ells. Realment injust!

Vaig dir-me: prou de pensar! Tot això venia pel comentari del professor, recordeu? Mai no m'havia fet pensar tant una frase dita a classe. Quina barbaritat! Així és que vaig posar el ràdio-casset amb la meva cinta preferida de Sangtraït. Això em va alegrar. Que bé s'ho fan aquests paios! Vaig començar a remenar el cap com ho fa el cantant sobre l'escenari i a fer veure que tocava la guitarra. Em va agafar un

nervi, una energia, i no se'm va ocórrer altra cosa que sacsejar el ràdio-casset, a veure si se sentia més fort.

En aquell moment va parar la música en sec i em van caure sobre la cara dos ninotets de la mida de les figuretes del pessebre. Homenets petits, com els que m'havia dit el pare. Em vaig espantar i l'aparell va caure a terra.

–Ja n'hi ha prou! –em deien els homenets, que tenien vida pròpia i que havien sortit per on es posen les piles–. Que no posis mai la ràdio, que és la nostra especialitat, passa, i que fiquis sempre la mateixa música, també. Però sacsejades no!

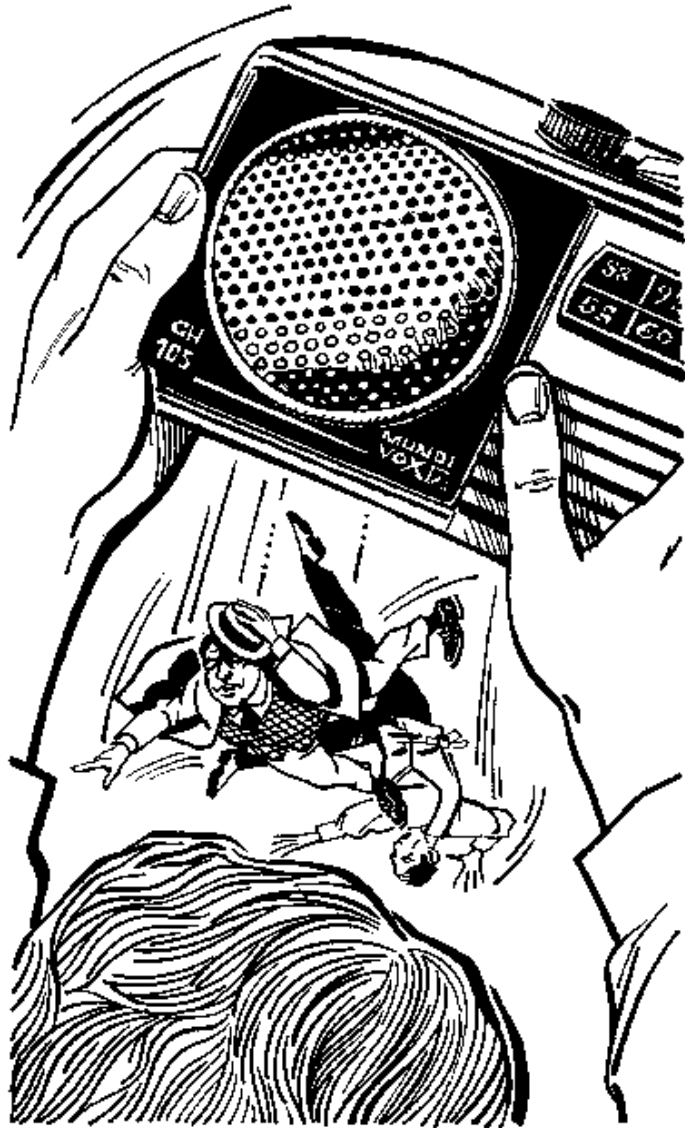
–De cap de les maneres! –deia l'altre homenet mentre s'allunyaven de mi–. Què s'haurà cregut aquest galifardeu! Massa que t'hem aguantat, maco!

Sorpresa pel que estava veient, em vaig acoquinar i em vaig aixecar d'una revolada. Amb el neguit, no podia ni obrir la porta.

–Mama, mama! –vaig cridar de camí cap al menjador. Veniu, vinga...

Vaig empènyer els pares i la meva germana fins a l'habitació mentre, tremolós i entrebancant-me, els tractava d'explicar el fet increïble que acabava de viure. Però, un cop a la cambra, no hi havia ni rastre dels homenets de dins la ràdio.

–El papa i jo feia estona que et cridàvem per dinar, però com havies tancat la porta i, a més, tenies

aquest diantre de música tan forta... T'he dit que et fessis el llit.

Vaig insistir, tornant a relatar tot el succés fil per randa. Cap al final el pare, tranquil·litzant-me, em va dir:

–Va home, va. Però que no ho veus, que el que ha passat és senzillament que t'has adormit amb el casset a les mans, has tingut un malson i en saltar del llit has trencat l'aparell? Hauràs d'esperar als Reis per tenir-ne un altre!

–Però vosaltres dèieu que hi havia homenets dins les ràdios, que les feien parlar... i jo els he vists!

–Homenets? –va fer la mare– Ets tu qui parlaves de ser un homenet abans d'adormir-te! Vinga, anem a dinar que es refredarà.

Vaig passar el dinar força confús: què havia de creure, el que els pares deien ara o el que m'havien dit abans tantes vegades? Quin embolic!

La veritat és que, des d'aquell dia, el ràdio-casset no ha tornat a funcionar i no he sabut res més dels homenets, fora dels de la meva classe.